

Ο Κώστας Σημίτης στο δημαρχείο της γερμανικής πόλης Οσναμπρικ όπου τόνισε ότι «η απαγόρευση ανάληψης των υποχρεώσεων μιας χώρας από άλλο κράτος - μέλος έχει ξεπεραστεί από τα γεγονότα»

«Το Μνημόνιο συνέβαλε στην όξυνση της κρίσης»

«ΤΑ ΝΕΑ» παρακολούθησαν την ομιλία τού Κώστα Σημίτη στο Οσναμπρικ της Γερμανίας

ΒΕΡΟΛΙΝΟ ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

«Το πρώτο Μνημόνιο σχεδιάστηκε χωρίς προετοιμασία και εφαρμόστηκε με τρόπο που συνέτεινε στην όξυνση της κρίσης». Ήταν μία από τις αποστροφές του πρώην πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη, ο οποίος χθες μίλησε στο Οσναμπρικ, ασκώντας σκληρή κριτική στον τρόπο που διαχειρίστηκε η Ευρώπη την κρίση χρέους στην ευρωζώνη και στη μεταχείριση που επιφύλαξε στην Ελλάδα.

«Η έλλειψη εποπτικής Αρχής των τραπεζών διαπιστώθηκε αργά ως πρόβλημα», τόνισε

«Οι στόχοι του προγράμματος για τη μείωση του ελλείμματος ήταν εξωπραγματικοί», συνέχισε. Επιπρόσθετα το Μνημόνιο δεν περιελάμβανε καμία πρόβλεψη για τις επιπτώσεις που θα είχε η μείωση των επενδύσεων, π.χ. την ενίσχυση της Ελλάδας από τα διαρθρωτικά ταμεία χωρίς την υποχρέωση της εθνικής συμμετοχής. Αποτέλεσμα ήταν μια πρωτοφανής ύφεση στο 23% αντί για το 8,6% που υπολογιζόταν στο Μνημόνιο. Επέκρινε επίσης τους συντάκτες του Μνημονίου, καθώς παρέλειψαν να συμπεριλάβουν τη ρήτρα παράτασης του χρόνου προσαρμογής εξαιτίας της ύφεσης. «Αυτό δεν έγινε και ήταν ένα μοιραίο πολιτικό λάθος».

Στην ελληνική πολιτική ηγεσία καταλόγισε ότι δεν προχώρησε από την αρχή στις απαραίτητες δομικές μεταρρυθμίσεις, όπως στο Συνταξι-

οδοτικό, ούτε προώθησε τις ιδιωτικοποιήσεις. Ο λόγος ήταν το κόστος μιας σύγκρουσης με τα συνδικάτα, αλλά και η αναποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης.

Αλλά και η Ευρώπη θα πρέπει να δει το ελληνικό πρόβλημα ως ευρωπαϊκό. «Βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη καμπή. Η κρίση χρέους συνεχίζεται και μια νέα τραπεζική κρίση επαιτείται», είπε, παρά τις 40 και πλέον Συνόδους Κορυφής της ΕΕ και συμβουλία της ευρωζώνης από το ξέσπασμα της κρίσης το 2009. «Πώς η Ελλάδα, ως παράδειγμα του Νότου που βρίσκεται στο χείλος της κατάρρευσης, και η Γερμανία, ως παράδειγμα του Βορρά που βρίσκεται στην κορυφή, θα συνεχίσουν να συνεργάζονται, είναι η πλέον διαφιλονικούμενη ερώτηση στη

συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης». Για τον Κ. Σημίτη μια πρώτη απάντηση είναι: «Είμαστε όλοι εταίροι στην ΕΕ». «Απαιτείται ένας νέος τρόπος αντιμετώπισης του χάσματος ανάμεσα στις ανεπτυγμένες χώρες του πυρήνα της ευρωζώνης και τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες της περιφέρειας. Ειδικά όμως θα επανεμφανίζονται συνεχώς κρίσεις και στο μέλλον».

Τα χρέη δεν προέκυψαν αποκλειστικά από την «άμετρη σπατάλη» στην Ελλάδα, συνέχισε ο κ. Σημίτης, παραπέμποντας στο παράδειγμα της Ισπανίας, η οποία «ποτέ δεν είχε ελλείμματα πάνω από το όριο 3% του ΑΕΠ». Η ψαλίδα της ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας μεταξύ Βορρά και Νότου της ΕΕ καθώς και τα μεγάλα ελλείμματα στο εμπορι-

κό ισοζύγιο στις ενδοευρωπαϊκές συναλλαγές είναι πολύ σημαντικότεροι παράγοντες. «Οι χώρες της περιφέρειας οδηγήθηκαν σε αύξηση του δανεισμού για να χρηματοδοτήσουν τα ελλείμματα, τα οποία είναι αντίστοιχα με τα πλεονάσματα της Γερμανίας και χωρών του Βορρά».

ΕΥΡΩΜΟΛΟΓΑ. Οι ηγεσίες των μεγάλων της ΕΕ δεν είναι ακόμη έτοιμες να κάνουν το μεγάλο βήμα για την οικονομική κυβέρνηση της ευρωζώνης. Αλλά και προτάσεις όπως το ευρωμόλογο έργων, που είχε αναφέρει ο πρόεδρος της Κομισιόν Ζακ Ντελόρ ήδη από το 1993, απορρίφθηκαν και ξανάπεσαν στο τραπέζι μόλις τώρα. Οι λύσεις θα πρέπει να αναζητηθούν και στην ενίσχυση της κατανάλωσης στις πλεονασματικές χώρες του Βορρά, με χαλαρότερη αντιμετώπιση του θέματος του πληθωρισμού. Υπενθύμισε μάλιστα ότι τη δεκαετία του 1960 οι Χριστιανοδημοκράτες αντιδρούσαν έντονα σε προτάσεις των Σοσιαλδημοκρατών με το επιχείρημα ότι ο πληθωρισμός θα αυξανόταν στο 1%.

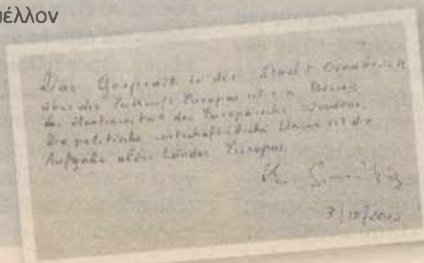
Αλληλεγγύη δεν προκύπτει μόνον ως υποχρέωση από τις συνθήκες, αλλά από την αλληλοδιασύνδεση των συμφερόντων. Παράδειγμα, το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα με το κύμα λαθρομεταναστών από τα ανατολικά της σύνορα και το αναμενόμενο κύμα εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων από τη Συρία, οι οποίοι θέλουν να περάσουν στην Ευρώπη.

Η Ελλάδα στο επίκεντρο

Ποια σχέση μπορεί να έχει το Οσναμπρικ με τη σημερινή κρίση; Μεγάλη. Το Οσναμπρικ διεκδικεί τον τίτλο «Πόλη ειρήνης». Τον οφείλει στην «Ειρήνη της Βεσφαλίας» με την οποία τερματίστηκε ο 30ετής πόλεμος στην Ευρώπη και υπογράφηκε στο Οσναμπρικ και το Μίνστερ το 1648. Στο ιστορικό δημαρχείο της πόλης ο δήμαρχος Μπόρις Πιστόριους υποδέχτηκε τον πρώην πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη, επίσημο προσκεκλημένο του δήμου στον κύκλο «Συνομιλίες Ειρήνης» με συντονιστή τον καθηγητή Δημήτρη Μαρέτη. «Η Ευρώπη κοιτάζει τη Γερμανία», ήταν ο τίτλος της διοργάνωσης, την ημέρα που εορταζόταν η επανένωση της Γερμανίας. Αυτή είναι αλληλένδετη με την πορεία της Ευρώπης. Και στη σημερινή συγκυρία που ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τη συνοχή της ΕΕ είναι η κρίση στην ευρωζώνη, οι διοργανωτές αποφάσισαν να καλέσουν τον πρώην πρωθυπουργό της Ελλάδας, η οποία συνεχίζει να βρίσκεται στο επίκεντρο της κρίσης.

«Αποστολή μας η πολιτική ένωση»

Όταν ο Κ. Σημίτης πήρε την πρόσκληση για την εκδήλωση, φίλος του νομικός στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο τον συμβούλευσε να μην τη δεχτεί, «επειδή το Οσναμπρικ παραπέμπει σε μια εποχή που δεν συμβολίζει την Ευρώπη που θέλουμε σήμερα». Ο ίδιος είχε άλλη άποψη: «Η συζήτηση στην πόλη του Οσναμπρικ για το μέλλον της Ευρώπης είναι μια απόδειξη για τη συνέχεια του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι. Η πολιτική και οικονομική ένωση είναι αποστολή όλων των χωρών της Ευρώπης», έγραψε στο Χρυσό Βιβλίο της πόλης (δεξιά).

Ανάλυση

Ανησυχία προκαλεί η τάση της Γερμανίας να αντιμετωπίζει όλες τις χώρες που προσφεύγουν για βοήθεια ως πακέτο και όχι ως ξεχωριστές οντότητες

Το μαρτύριο της σταγόνας εφαρμόζει το Βερολίνο

ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΗ ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗ

Πού το πάει η Γερμανία; Το ερώτημα αυτό ταλανίζει όλο και περισσότερο τους ιθύνοντες των Βρυξελλών και πολλών ευρωπαϊκών χωρών που αδυνατούν να αντληθούν αν οι Γερμανοί έχουν καταλήξει σε μια γραμμή πλεύσης για την αντιμετώπιση της κρίσης στην ευρωζώνη και, αν ναι, ποια είναι αυτή.

Το ότι η Γερμανία θα συνεχίσει την πολιτική των σταδιακών εκταμιεύσεων της τελευταίας στιγμής και με το σταγονόμετρο είναι βέβαιο. Ωστόσο αυτό που ανησυχεί εσχάτως τους πάντες είναι η διαφαινόμενη τάση της να μην αντιμετωπίζεται πλέον η κάθε χώρα που προσφεύγει στην ευρωπαϊκή βοήθεια ως αυτόνομη οντότητα με τις δικές της ανάγκες και τα δικά της χρονοδιαγράμματα αλλά να αντιμετωπίζονται όλες μαζί, ως πακέτο.

Η πρόθεση των Γερμανών είναι να μην επιτρέψουν καμία εκταμίευση έως τον Νοέμβριο

Αποτέλεσμα αυτής επιλογής του Βερολίνου

φαίνεται πως είναι ως έναν βαθμό και η πολιτική της τρόικας να «σπεύδει βραδέως» στην επίλυση των προβλημάτων της με την Αθήνα. Και αυτό διότι η τρόικα προφανώς γνωρίζει ότι η πρόθεση της Γερμανίας είναι να μην επιτρέψει καμία εκταμίευση ως τον Νοέμβριο, και αυτό ανεξαρτήτως από τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της κάθε χώρας.

ΑΝΤΙΦΑΤΙΚΗ. Εξαιρετικά αντιφατική είναι εξάλλου η στάση της Γερμανίας έναντι της Ισπανίας. Συγκεκριμένα ενώ το Βερολίνο ήταν μεταξύ των πρώτων που συνέστησαν στη Μαδρίτη να προσφύγει στην ευρωπαϊκή βοήθεια, έναντι Μνημονίου, τον τελευταίο καιρό έχει αλλάξει ρότα και συνιστά «υπομονή». Ο γερμανός Υπουργός Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε έχει κατ' επανάληψη δηλώσει τις τελευταίες ημέρες πως δεν θεωρεί την κατάσταση της Ισπανίας «μη αναστρέψιμη» και ότι παρά τα υψηλά επιτόκια η Μαδρίτη μπορεί να συνεχίσει να δανείζεται από τις αγορές. Πρόκειται για μια εμφανώς υποκριτική στάση αφού οι πάντες γνωρίζουν ότι με επιτόκια της τάξης του 6% είναι ζήτημα χρόνου η προσφυγή της Ισπανίας στη διεθνή βοήθεια. Διπλωματικές πηγές των Βρυξελλών εκτιμούν τις τελευταίες

ημέρες ότι απώτερος στόχος του Βερολίνου είναι να φθάσει η Ισπανία «ένα βήμα πριν από τον γκρεμό», ώστε να μην έχει περιθώρια διαπραγματεύσεων ως προς τους όρους του Μνημονίου που θα υποστεί. Σε ό,τι αφορά την ισπανική κυβέρνηση, φαίνεται πως έχει αποδεχθεί τη «σκληρή πραγματικότητα», την οποία ωστόσο θα ήθελε και αυτή να αντιμετωπίσει περί τα μέσα του Νοεμβρίου. Και αυτό διότι στις αρχές του επόμενου μήνα θα γίνουν περιφερειακές εκλογές στη Γαλικία, τις οποίες ο κεντροδεξιός Πρωθυπουργός Μαριάνο Ραχόι επιθυμεί διακαώς να κερδίσει.

Αντιστοίχως πιέζει η Γερμανία και την Κύπρο, όπου ο Πρόεδρος Δημήτρης Χριστόφιας, έχοντας και αυτός στο μυαλό του τις προεδρικές εκλογές του 2014, επίσης αρνείται να τεθεί υπό καθεστώς Μνημονίου, παρά το γεγονός ότι εδώ και καιρό η Λευκωσία αδυνατεί επί της ουσίας να δανειστεί από τις αγορές. Για την περίπτωση της Κύπρου η Γερμανία έχει εισέλθει, σύμφωνα με πληροφορίες, σε ανεπίσημες διαβουλεύσεις με τη Ρωσία, από την οποία ζητεί να πάψει να ενισχύει οικονομικά τη Λευκωσία. Εκ παραλλήλου και διά της διπλωματικής οδού το Βερολίνο ασκεί απευθείας πιέσεις στη Λευκωσία αφήνοντας να εννοηθεί ότι από την προσφυγή της Κύπρου στην ευρωπαϊκή βοήθεια εξαρτάται μεταξύ άλλων και η παροχή της επόμενης δόσης των δανείων προς την Ελλάδα. Κατά τη γερμανική αντίληψη, ακόμη και η λιλιπούτεια Κύπρος οφείλει να υπακούει στους κανόνες για τη σταθερότητα της ευρωζώνης.

ΟΙ ΑΓΟΡΕΣ. Εχοντας ανοικτά τα μέτωπα με την Ελλάδα, την Ισπανία και την Κύπρο, η Γερμανία μελετά ταυτόχρονα τις αντιδράσεις των αγορών έναντι της Σλοβενίας και της Ιταλίας. Στόχος της είναι να διαπιστώσει εντός των προσεχών εβδομάδων αν και αυτές οι χώρες θα έχουν τελικώς ανάγκη την ευρωπαϊκή βοήθεια ούτως ώστε να διαμορφώσει μια συνολική εικόνα για τα ποσά που θα απαιτηθούν για την υπέρβαση της κρίσης στην ευρωζώνη. Γερμανικές κυβερνητικές πηγές εξηγούσαν προ ημερών στις Βρυξέλλες ότι για την Καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ η διαμόρφωση της συνολικής εικόνας των χρημάτων που απαιτούνται είναι αποφασιστικής σημασίας, αφού ενόψει της

προεκλογικής περιόδου στη χώρα της δεν θεωρεί πως έχει την πολυτέλεια να προσφεύγει διαρκώς στο Κοινοβούλιό της για την έγκριση της βοήθειας προς κάθε χώρα χωριστά και προτιμά αυτό να συμβεί άπαξ διά παντός και για όλες τις χώρες από κοινού. Η γερμανίδα Καγκελάριας γνωρίζει άλλωστε πως στην παρούσα φάση ουδείς την πιέζει να επιταχύνει και ότι ως τη διενέργεια των αμερικανικών εκλογών της 6ης Νοεμβρίου η μόνη υποχρέωση που έχει, κυρίως έναντι του Προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, είναι να μην προχωρήσει σε κινήσεις ριψοκίνδυνες για την παγκόσμια οικονομική σταθερότητα.

Τούτων δοθέντων, ουδείς μπορεί στην παρούσα φάση να εγγυηθεί αν η Γερμανία θα έχει καταλήξει σε τελικές αποφάσεις ως τη Σύνοδο Κορυφής της 18ης Οκτωβρίου ή αν θα επιλέξει νέα παράταση των εκκρεμοτήτων ως τη μεθεπόμενη Σύνοδο της 22ας Νοεμβρίου. Ουδείς επίσης μπορεί να εγγυηθεί ότι η Γερμανία θα βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη της αν οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις για την υπέρβαση της κρίσης αποδειχθούν πελώριες.

Δεν συμφέρει την Ελλάδα

Η περίπλοκη αυτή κατάσταση κάθε άλλο παρά συμφέρει την Ελλάδα, της οποίας η οικονομική ενίσχυση εξακολουθεί να παραμένει ανολοκλήρωτη, παρά το γεγονός ότι επί της αρχής έχει ήδη εγκριθεί από την προηγούμενη σύνοδο κορυφής της ευρωζώνης. Ανώτεροι παράγοντες των Βρυξελλών σημείωναν αυτή την εβδομάδα στις Βρυξέλλες ότι στόχος της Ελλάδας πρέπει να είναι η αποδέσμευση της τύχης της από τις εξελίξεις στις άλλες χώρες, όπως άλλωστε έχει ήδη συμβεί με την Πορτογαλία και την Ιρλανδία. Για να επιτευχθεί όμως ο στόχος αυτός θα πρέπει πρωτίστως να αποχωρήσει ικανοποιημένη και τελεσιδίκως για το 2012 η τρόικα από την Αθήνα

MONACHO

Οι εορτασμοί για την επαν

ΑΡΩΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ είχαν οι εορτασμοί στη Γερμανία για την επέτειο των 22 χρόνων από την επανένωση της χώρας που πραγματοποιήθηκαν στο Μόναχο παρουσία του Ομοσπονδιακού Προέδρου Γιόαχιμ Γκάουκ και της Καγκελάριας Άνγκελα Μέρκελ. Οι φετινές εκδηλώσεις ξεκίνησαν με θεία λειτουργία στον ναό του Αγίου Μιχαήλ με τους προκαθήμενους των δύο δογμάτων της χώρας, τον καθολικό καρδινάλιο Ράινχαρτ Μαρξ και τον ευαγγελικό επίσκοπο Μπέντφορντ-Στρομ, να υπενθυμίζουν σε κήρυγμά τους το «χρέος της Γερμανίας

προς την Ευρώπη» και για τον κίνδυνο ενός για τη χώρα τους. «Δε αυτόν τον δρόμο, αλλά ως Ευρωπαίοι» ανέφερε καρδινάλιος Μαρξ. Στη χώρας του με τη Γηραιά και ο πρόεδρος της γερμπερτ Λάμερτ δίνοντας ότι Γερμανία και Ευρώπη εδώ και πολύ καιρό ανεπαιτέρω ανάπτυξη στά συμφέρον της Γερ